

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 5. De diuisionibus matrimonii,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

tur ex memorata Extravaganti. Proindeque *pr. Sotus notat in 4. d. sicut. 38. quest. 1. ar. 2.* potest vxor debitum petere à sic ordinato, illeque tenetur reddere: & per eandem Extravag. irregularis est etiam matrimonio per vxoris mortem soluto. De qua re Sanchez *lib. 7. De matrim. disput. 49. num. 2.* Licet si religionem approbatam fuerit tunc professus: Diocesanus possit cum ipso dispensare. Viuente autem vxore non poterit religionem ingredi: nisi ipsa sit sexagenaria & consentiat; aut pariter religionem ingrediatur: de quo videnda est glossa ad illam Extravag. verbo *Nou rit.* Adde vel nisi diuortium perpetuum ob fornicationem, aut aliud crimen interuenierit, etiam si ille eidem diuortio causam dederit culpabilem: prout aliis in margine citatis litera K, & L, notat Henriquez in *lib. 12. cap. 5. sub finem.*

38. **MVLTA** alia de eiusdem matrimonij rati nec consummati dissolutione occurrunt hoc loco proponenda: sed quoniam rarissimi sunt eorum usus, & longi sermonis explanationem requirunt, ea relinquemus cui libuerit videnda apud Thomam Sanchez in *lib. 2. contenti* indicare ex illius disput. 14. vinculum de quo agimus posse secundum probabilior sententiam per Summi Pontificis dispensationem dissolui: & ex seq. 15. secundum probabilior quoque sententiam, talem dispensationem vt valida sit factam esse debere iusta de causa: ex 16. aut disp. tales iustas causas esse primo, notabilem disparitatem, seu quod contrahentes sint notabiliter conditione impares, & affectione cæca, a que leuitate quadam ducti inierunt matrimonium. Secundum grauem timorem scandali futuri: quia scilicet id cedit in graue damnum commune, & quod rixæ graues, & necesse in de orituræ pimentur. Tertio, lepra, aut impotentia consummandi in matrimonium alteri coniugum interca superueniens. Ac demum cum alter assereret non habuisse contrahendi animum, atque adeo recedat præstare verum consensum, & ex eo matrimonio coacto, graues iniuriarum seculæ credantur.

Præterea ex tradita propositione multa deduci possunt que idem author persequitur disput. 18. & inter cætera dissolutionem, de qua talis propositio traditur, non fieri per professionem vitæ eremiticæ: fieri autem per professionem Equitum militarium Ordinum, qui non possunt vxorem ducere. Item in disp. 19. secundum probabilior sententiam, quod professio religionis dissoluat matrimonium ratum, competere ei ex solo iure diuino positiuo, id est, per privilegium à Christo concessum, cuius testis est Ecclesiæ usus: de quo antea nu. 36. aliquot canones retulimus.

39. **DIFFICULTATEM** autem: Quando matrimonium censetur ita consummatum vt dissolui nequeat, latius tractatam relinquemus etiam apud eundem videndam in disp. 21. Itemque animam, An copula per vim extorta ita consummet matrimonium, vt vterque coniugum amiserit ius quod aliqui haberet transfundi ad religionem, in disput. 22. Quæ autem de priore docet, sunt tria. Primum, ad eam consummationem requiri vt in coniugali copula semen virile tubintret vas sponsæ ad generatorem ordinatum, quoniam inde coniuges vna caro efficiuntur: quod in matrimonio exigitur ad significandum incarnationis mysterium, quo Christus per unitatem carnis coniunctus est Ecclesiæ. Secundum est, dubium esse in vtramque partem probabile, vtrum ad eandem consummationem debeat concurrere seminatio sponsæ cum prædicta seminatione viri. Sequitur autem ipse Sanchez affirmantem, concedens nihilominus contrariam esse communem. Tertium est, per copulam antecedentem matrimonium ipsum non consummari: quia talis copula non est matrimonialis, sed fornicaria, iuxta cap. Veniens secundo, De sponsalibus.

Quæ vero docet de posteriore difficultate sunt. Primum, si copula vi extorqueatur post bimestre, in c. Ex publico, De conuers. coniug. concessum vxori ad deliberandum de religionis ingressu, per eam matrimonium consummari, neutriusque coniugi licere ad religionem transire: quia vir in eo usus est iure suo, vt endo corpore sibi debito. Secundum, per copulam vi extortam intra memoratum bimestre, matrimonium consummari quidem: quia coniuges per eam fiunt vna caro, sufficienter vt consanguinei vnius coniugis, censentur affinitate coniuncti alteri, ex cap. Discretionem De

co qui cognouit consanguineam, &c. Nihilominus tamen sic oppressam iniuste (præueniendo scilicet tempus præscriptum solutioni debiti) retinere ius ingrediendi religionem, quo non debet priuari absque sua culpa iuxta citatum cap. Discretionem, versus finem: præsertim cum possit femina, sicut ob adulterium vel hæresim deferere virum, & religionem ingredi: ita & ob talem violentiam, non minus contrariam iuri matrimonij. Sponsus autem qui vim intulit, tanquam ei cuius voluntate consummatum est matrimonium, non esse pariter liberum religionem ingredi. Tertium est, sponsam vt vi, sic & metti cadente in constantem virum oppressam, posse religionem ingredi: quia hoc illi permittitur ratione iniustitiæ illatæ ei à sponso: quam memoratus author num. 15. mortale peccatum esse notat: quia sponsus ipse auferit corporis integritatem; quod nequit iure, antequam bimestretian fiat.

40. **SEXTA** propositio est: Matrimonium fidelium, etiam consummatum, posse manente vinculo, dissolui per ingressum vtriusque coniugis in religionem approbatam. Hæc habetur ex cap. Agathosa, & ex cap. Quia Agatho, & ex c. Scribit nobis, 27. q. 2. & ex cap. Cum sis, De conuers. coniug. Permittitur autem vt vnus tantum coniugum, siue vir siue femina ingrediatur, dum modo alter in sæculo manens castitatem voueat; neque sit de incontinentia suspectus ex citat. cap. Cum sis, & ex cap. Vxoratus, & ex cap. Ad Apostolicam, eod. tit. Possit pari modo hoc est, manente vinculo, matrimonium consummatum quoad thorum & cohabitationem dissolui per fornicationem, siue carnalem, siue etiam spirituales (quæ præsertim est hæresis & apostasia; quibus tollitur fides qua desponsati sumus Deo, iuxta illud Osæ 2. Sponsabo te mihi in fide) constat ex communi doctrina de diuortio quam traditur sumus in cap. 42.

CAPVT V.

De diuisionibus matrimonij.

41. **Q**uinq; inueniuntur diuisiones matrimonij. Prima, in verum, quod scilicet validum est coram Deo: & in presumptum, quod vere & coram Deo non est matrimonium, ab hominibus tamen iudicatur esse verum: vt quando inter coniuges interuenierit impedimentum dirimens matrimonium ipsum, & ab illis ignoratur. Habetur hæc diuisio ex cap. Is qui De sponsalibus. Secunda est in matrimonium verum quidem, sed non ratum, id est, non habens rationem sacramenti: quale est inter non baptizatos. Hæc habetur ex cap. Quanto, De diuortijs. 5. Nam ceteri. Tertia est in perfectum ac consummatum, *copula scilicet carnis*, & in initium seu non consummatum, quod contra non est quidem per verba de presententi, sed carnalis copula non est secuta. Sumitur hæc diuisio ex cap. Statutum & aliquot sequentibus, 27. q. 2. & ex cap. Ex publico. De conuers. coniug. Quarta, in non clandestinum, seu factum in facie Ecclesiæ, & in clandestinum, seu occultum: quod scilicet non est contra quæ testibus presentibus saltem duobus aut tribus, per quos illud probari possit: atque etiam presente Parocho: præsertim vbi promulgatum est decretum Concilij Tridentini, sess. 24. De reformatione matrimonij cap. 1. in fine: de quo agemus in sequentibus. Tangitur hæc diuisio in cap. 2. & 3. De clandestina desponsatione. Vltima diuisio est in legitimum & non legitimum, quando ad fuerint omnia quæ iure siue canonico siue ciuili ad matrimonium requiruntur: non legitimum vero, cum defuerit aliquod talium.

TRACTATUS II.

De causis matrimonij, ac primo de materia & forma.

CAPVT VI.

41. *Diuersa sententia de materia & forma matrimonij.*
42. *Probabilior ceteris, quo modo sit intelligenda.*

REGINA
PRAXI
IDR
E. V